

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

Celoletna naročnina 50 — D
mesečna 4 — „
Inozemstvo celoletno 100 D.
Posamezne številke se računijo po 1 Din
Inserati se računajo: pol str. 350 D, manjši sorazmerno. — Pri malih oglaših beseda 75 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

O zmotah v praktični politiki.

Dr. M. Malnerič:

Poleg zmot v teoretični politiki, zlasti glede bistva in ciljev države, zmot političnih ideologij, pa nedostatka teoretično-političnega znanja in nepoznanja političnih dejstev ter zavestnih prevar vplivajo na praktično politiko tudi razne nezavestne zmote in predsodki, ki jim je treba poiskati vire, da se proti njim in njihovim slabim posledicam lažje zavarujemo.

Pod vplivom sugestije se v množici takšne zmote še bolj ukoreninijo, kot pa one, ki so se porodile neposredno v posamezniku samem, se posplošijo in pomnože. Racionalistična načela brez zadržane življenjske resničnosti in harmonične skladnosti z življenjem naroda, ki pa kljub temu zahtevajo, da se jim podredi celo javno življenje, povzročajo, da ljudje izprevidijo pomanjkljivost teh načel ter se po zakonu polaritete zbirajo v različne stranke in skupine s prav različnimi interesi, programi, nazori, a obenem tudi z raznimi, tem skupinam skupnimi zmotami in predsodki: dobi politične misli sledi doba interesnih stremiljenj, pri čemer mnogi pozabijo, da je država le izraz politične misli naroda samega. Množice naroda pa niti ne razpolagajo vedno z zadostnim časom, misliti na politične zadeve; kaj rade zapadajo zmotnim »idolom gledališča, javnosti, špilje in plemena« (idola theatri, fori, specus, tribus, kot jih našteva Bacon): lastno opazovanje izpodrine kaj hitro prevelika vera v avtoritete, ki te kaj lahko zavede, kakor n. pr. tisk, da smatraš za čisto resnico, kar ni oprto na najmanjši dokaz, ali za kar je podan morda samo sum, ali o čemur bi po lastnem prevdanku dvomil in česar vsled tega ne mogel smatrati za resnično, — nevor, ki je pod vplivom praznoverja zavedel nekoč cele narode do — seziganja »čarovnic«, — dalje nevor ugajajočih javnih rečenic, »trinoštvo besede«, ki izpodrine iskanje stvari

in zavede celo strokovnjake, da opuste vsled »neskladnosti jezika s pojmom« globokejšje premišljevanje problema in njega rešitve, dočim se mnogi praktični politiki, da bi prepričali množice, najraje poslužujejo podob, primerov, obrazcev, — zato je potrebno, da se duševno čim najbolj osredotočijo in poženeš svoj lastni mlinček duševne samostojnosti, ko je beseda avtoritete najbolj močna ter ga odvijesh, ko se najbolj oglašja beseda množice; — dalje nevor pomanjkljivosti lastne osebe in lastnih predsodkov vidikov in metod: da ne razlagaš političnih pojmov zgolj slovniško, jezikoslovno, ne zanašaj vojaške metode v civilno upravo, ker je slednja preveč zapletena, da bi jo rešil z vojaško metodo, sicer je podana nevarnost, da zastane vse osebnejše upravno delo; da gojiš v telovadnih društvi bolj telovadne igre, kot pa gibanje množice na eno povelje, ker je sicer podana nevarnost, da zavladajo »mali trinogi, ki imajo vse nepopolnosti edinega trinoga«; telovadba množice naj bi služila res le domovinskim ciljem; — da ne padeš v špiljo od drugih ti sugerirane zunanje časti in priljubljenosti, ki je dostikrat najbolj nevarna onim, ki najbolj grme proti klečplazenju, pa da ne obsojaš prehitro povprečnih ljudi, ki jih je zatekel izvanreden politični položaj, pa mu niso bili kos, — ter naposled tudi nevor skupnih pomanjkljivosti: »ne omejuj duha z ožino sveta, ampak odpri ga do širokosti sveta, da bi jo razumeval takšno, kakršna je v resnici!«

Izdaten vir političnih zmot so strasti in afekti, h katerim prištevamo tudi strah. Montesquieu smatra strah za gibalno silo despotskih držav, kakor mu je čast gibalna sila monarhij in politična krepost gonilna sila republik. Vsekako je strah najmanjše združljiv s pozitivnim položajem državljana, kakor je bil vedno najpriljubljenejšje orožje

macchiavellizma: »Treba je, zastrahovati neprijatelje reda, ki naj se ustanovi s kakšno grozno rano.« — Kdor ljubi svobodo, ne posluša teh zmotnih načel. Javnost političnih

zadev mu je jamstvo politične svobode in soglasje celote svobodnih državljanov — pričevanje politične resnice.

Centralizem — federalizem.

Čim bolj se bliža dan volitev, toliko bolj se pokazuje, kakšno važnost pripisujejo vodilni belgrajski krogi volilnemu rezultatu. Po Pašićevem proglasu, prihaja sedaj še ena nova činjenica.

V Belgradu se je 1. marca t. l. vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom kralja Aleksandra. Seja je bila sklicana zaradi poročila o notranji politični situaciji in volitvah. Kralj je zahteval od notranjega ministra Vujičića informacije, kako stoji posamezne stranke in kakšno sestavo novega kabineta se sme pričakovati. Belgrajsko poročilo pravi, da se je kralj zelo interesiral zato zaradi tega, ker so se v zadnjem času začele širiti vesti, da bo nova skupščina vsled razcepljenosti strank tako pisana, da ne bo mogla delati in da se bo morala za to uvesti vojaška diktatura.

Rezultat te seje je bil, da se je po daljši razpravi ugotovilo, da bo po vsej priliki dobila radikalna stranka kakih 90 mandatov, vsled česar bo lahko prevzela vodstvo državnih poslov.

Velik pomen te kronske seje pada takoj v oči. Seja predvsem ni bila sklicana zato, da bi na njej kralj dobil poročilo o volilni situaciji. Takšno poročilo more dobiti vsak čas od ministra, kadar le zaželi. Seja je bila sklicana, da se v očigled verjetnim volilnim rezultatom presodi, kakšna bo situacija po volitvah. Poleg tega je bila sklicana seja tudi zato, da se na viden način pokaže, da ocenjujejo celokupno situacijo v vodilnih belgrajskih krogih zelo resno in da se že sedaj razpravlja in sklepa o korakih, ki se smatrajo za potrebne v očigled resnosti položaja. S tem v zvezi se čuje beseda o vojaški diktaturi.

To, kar nam priobčuje belgrajska vest, nosi vse znake radikalskega korteskega trika. Če se pravi, da je potrebno, da dobe radikalcji 90 mandatov, da bo možno sprečiti

vojaško diktaturo in rešiti parlamentarizem, tedaj je to mig in tudi pritisk na volilce, da pomorejo radikalcem do tega števila mandatov. Prepuščamo drugim »državotvornim« strankam, da povedo svoje o tem korteskem sredstvu radikalcjev. Mi se pa zadržimo pri drugih točkah te pomenljive ministrske seje.

V Belgradu imajo takšne informacije o stanju posameznih strank pri volitvah, da že sedaj računajo s tem, da se iz skupščine ne bo dala sestaviti vlada in da ta skupščina ne bo mogla delati. To pripisujejo razcepljenosti strank, ki onemogočujejo recimo, sposobne za delo. Toda belgrajski parlament v teh štirih letih take večine nikoli ni imel. Ne začasno narodno predstavništvo, ne razpuščena ustavodajna odnosno zakonodajna skupščina ni mogla spravi skupaj homogene večine, še celo solidne koalicijske večine ne. To je povsem naravno, ko se je na ozemlju, ki ima 13 milijonov prebivalcev, hotelo voditi potom parlamentarno politiko, ki ni imela za seboj niti 5 milijonov prebivalcev. V tem področju na parlamentarni osnovi ni mogoča niti srbska niti srbijanska politika, kaj se le politika ene srbijanske oligarhije, čeprav podprte od šovinističnih prečanskih Srbov. Takšna politika je na parlamentarni osnovi nemogoča, še manj pa je mogoča vojaška diktatura. Ustvaritelji centralizma niso zapopadli te tako jasne in enostavne istine. Oni niso zapopadli tega, kar smo mi tolikokrat naglašali: da je centralizem in parlamentarizem nemogoč. Mogli bi ponoviti članke, ki smo jih o tem pisali v štirih letih, dokazujoči stvarno in objektivno, da je parlamentarizem v centralistično urejeni državi povsem nemogoč. Trebalo je štirih let, da so to začeli uvidevati tudi v Belgradu.

Pa še sedaj ne kažejo dovoljno razuma, da bi to popolno in do kraja zapopadli! V Belgradu pravijo,

LISTEK.

Porota.

Osebe: prvi porotnik,
: drugi porotnik.

Čas: ponoči.

Kraj: kupe dolenskega vlaka.

Prvi porotnik: Čudno, kako je vojna skvarila ljudi. Tudi moj oče je hodil pred vojno v porotnike, pa takih stvari ni nikdar pripovedoval.

Drugi porotnik: Res mogoče, da je vojna napravila mnogo slabega, pa ne vem ravno, če je bilo preje mnogo boljše. Jaz sem bil sam enkrat porotnik, pa...

Prvi porotnik: Tisto je vse res, kar misliš; tudi tokrat niso bili ljudje angelji, pa vsaj sram jih je bilo njihovih grehov; tisti danes pa se je naravnost skoro bahal s tem.

Drugi porotnik: Tudi preje niso radi priznavali svojih grehov, sam se spominjam na enega, ki je celo razpravo molčal kot zid in ni bilo spraviti besede iz njega.

Prvi porotnik: Vidiš, to je tisto. Molčal je, sram ga je bilo, s tem je priznaval svoj greh in se ga tudi kesal. Kaj pa je delal ta danes?

Drugi porotnik: Molčal je, samo še malo bolj trdovratno, to je vse. To pa zaradi tega, ker so ga že takoj v začetku tako trdo prijeli.

Prvi porotnik: Kaj je? Molčal je? Kaj si ležal na ušesih in spal kot zajec z odprtimi očmi?

Drugi porotnik: Molčal je, saj sem bil cel čas v dvorani. Se z očmi ni trenil, kaj šele z ustnicami.

Prvi porotnik: Ja kam si ti pravzaprav gledal?

Drugi porotnik: Na obtoženca med stražarjema.

Prvi porotnik: Med kakšnima stražarjema? Kje je bil tam kak obtoženeec?

Drugi porotnik: No, kje je bil pa tvoj?

Prvi porotnik: Moj in vas vseh je bil tisti z rdečim nosom, ki se je drl cel čas »slavna gospoda, gospodje porotniki«.

Drugi porotnik: Tisto je bil zagovornik.

Prvi porotnik: Čegav? Tvoj?

Drugi porotnik: Povem ti, da je bil zagovornik!

Prvi porotnik: Kaj? Zagovornik je bil tisti? Katerega so pa potem obsodili?

Drugi porotnik: Tistega med stražarjema.

Prvi porotnik: Tistega mladega, bledega fanta?

Drugi porotnik: Tistega.

Prvi porotnik: Joj, saj... saj ni mogoče.

Drugi porotnik: Mogoče in res!

Prvi porotnik: Oh, oh, oh! (Vlak se ustavi in prvi porotnik izstopi počasi.)

Nagrobni govor.

Dragi Peter!

Tako smo te pripeljali sem, da ti pripravimo zadnje bivališče, ki ni sicer tako razkošno opremljeno kot je bilo tvoje dosedanje, a ti bo

vendar zadoščalo za silo. In predno se zaprejo vrata tvojega bivališča za vedno, dovoli dragi Peter, da se poslovim od tebe v imenu vseh in za vse jaz.

Peter! Ali se še spominjaš, kdaj sva se prvič sestala, kje sva se sestala in spoznala? Mogoče si ti to že pozabil, a mojemu jasnemu spominu ne uide nobena malenkost, zato si bom dovolil, da te opozorim na to tem potom zadnji krat. Bilo je to tokrat, ko sva bila še mlada in idealna, kakor sva ostala do danes jaz in ti. Tokrat sva si obljubila večno prijateljstvo in na to prijateljstvo ni padla z moje strani nikdar najmanjša senca kakega nesporazumljenja, če pa je mogoče od tvoje, ti danes odpuščam, in sicer javno odpuščam, tu pred vsemi.

Ni bila tvoja krivda, bila je bolj usoda, da nisi takoj videl prave poti, po kateri sem jaz stopal od prvega dne svojega življenja. Zato ti je šteti tem bolj v zaslugi, da se nisi dolgo pomišljal, ko si izpregledal, in si krenil za menoj. In potem sva

da je strankarska razcepljenost vzrok, da se bodoča skupščina in parlamentarni režim v njej ne bo mogla držati. To je ali samoobramba ali pa podcenjevanje drugih. Strankarska razcepljenost ima namreč druge vzroke. Na centralistični osnovi sploh ni mogoče ustvariti močno in za delo sposobno večino. Ta večina bi se morala raztezati v sorazmerno enaki moči ne samo na Srbe, temveč tudi na Hrvatine in Slovence, pa tudi na predstavnike poedinah pokrajin, ki ne morejo najti svojega popolnega zastopstva niti pod srbskim niti pod hrvaškim imenom. Takšna večina je nemogoča, ker centralizem na tem področju nima večine, **pa je tudi nobena vojaška diktatura ustvariti ne more!**

To kar je nemogoče na centralistični osnovi, **pa je mogoče na federalistični!** To se zelo lahko ugotovi. Slovenija bo dobila pri teh volitvah svojo večino. Hrvaška je imela svojo večino že pri zadnjih volitvah; pri bodočih volitvah bo ta njena večina tudi v Dalmaciji, še večja in kompaktnjša. Bosna in Heregovina je imela že pri zadnjih volitvah svojo avtonomistično večino; pri bodočih volitvah dobi lahko večino, sestavljeno iz vseh treh glavnih elementov: iz pravoslavnega, muslimanskega in katoliškega, ki bo zmožna za vodstvo poslov te dežele. Črnagora bo dobila svojo večino pri teh volitvah. Svojo večino bo imela tudi — Makedonija!

Vsaka dežela, ki v tem sklopu predstavlja svoj kulturni, gospodarski in socialni posebni tip, ustvarjen po zgodovinskem razvoju, je zmožna dati sebi tudi večino. Pred današnjo centralistično državo, ki ne more stvoriti parlamentarnega režima, imajo te dežele to prednost, da morejo dati sebi večino za režim narodnega predstavnštva. To morejo dati zato, ker predstavljajo ali nacionalno, ali kulturno, ali pa socialno homogeno skupnost. Prav s tega razloga pa one ne morejo, proti svoji volji stlačene v en centralistični parla-

ment, dati temu homogene večine. Stlačene v en centralistični parlament, morejo one ustvariti večino samo za eno nalogo: da vržejo centralizem kot protivnika strukture te svoje skupnosti in ga zamenijo s prikladnejšo ureditvijo, ki jih ne bo silila vzlic njihovi sposobnosti za parlamentarni režim, živeti, čeprav tudi le kratek čas, brez njega.

Federalizem je torej edini, toda varen izhod iz tega stanja, ki je privel parlamentarizem do bankrota. Federalizem daje sigurno parlamentarno bazo za vodstvo poslov, ki se sporazumno določijo kot skupni za vse te dežele. On izrečno izključuje iz skupnega parlamenta vse one elemente, ki so si nasprotni, ki le razdvajajo in ločujejo, ki pa obsega vse one, ki nas spajajo. Skupna obramba napram zunanjim sovražnikom, skupna garancija temeljnih ljudskih in državljanskih pravic, skupna zaščita gospodarskih interesov napram inozemstvu itd. — to je polje, na katerem se more z močjo notranje potrebe razvijati duh skupnosti in uplivati na ves sklop narodnih in pokrajinskih edinic, ki v svojem notranjem življenju svobodne, nimajo povoda za medsebojne borbe in prepire.

Realno življenje, močnejše kot vse teorije in tedencijozni koncepti, kaže pot, po katerem je treba iti. Neuspeh centralizma vodi v federacijo. Ako se gospoda v Belgradu odloči mesto za federalizem za diktaturo, ne vemo kaj pride — za njo. Na to naj mislijo oni!

Ta lepi in poučni članek je prinesel zagrebški »Hrvat« (št. 898.). S tem naziranjem se mi povsem strinjamo. Gremo naravnost v federalizem. Ozki avtonomistični programi so danes že zastareli in prekasni. Mi pišemo že dan in leto, da je za nas edini izhod lastna državnost, pravica lastne zakonodaje na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva.

Živela torej federacija vseh južnih Slovanov!

Referendum.

Quos ego:

Kaj pomeni ta beseda? Beseda „referendum“ je latinska in pomeni prvotno „nazaj prinesiti“, „poročati“. V politiki pa je dobila ta beseda počasi tak pomen, kakor ga ima beseda „plebiscit“, to je „ljudsko mnenje“, „ljudski sklep“.

Najbolj v navadi je ta beseda v Švici. V Švici imajo namreč tudi parlament kakor smo ga imeli in ga imamo še pri nas, ampak švicarski parlament nima takih pravic kot jih ima naš. Naš parlament namreč ima pravico sklepati vse postave, švicarski poslanci pa te pravice nimajo. Kadar hočejo namreč v Švici skleniti kakšno posebno važno postavo za celo državo (ali pa za posamezen „kanton“), takrat vprašajo

hodila do konca skupaj in postala oba slavna: jaz kakor tudi ti.

Velik si postal, Peter, to vedo vsi, ki stoje tu okrog tvojega groba, najbolj pa to vem jaz, ki sem ti bil zvezda vodnica na tvoji poti. Mnogo si dosegel, toda prepričan sem, da se zavedaš, s čegavo pomočjo — zato ni dvoma v mojem sreju o tvoji večni hvaležnosti. In kakšen dvom naj bi sploh mogel obstojati? Ko si videl, da se bije konkurenčni boj med mojim in tvojim podjetjem na življenje in smrt, si takoj spoznal, kje je tvoje mesto: za veliko idejo moiega prijateljstva si združil svoje podjetje z mojim in priznal mene za vodjo. Lahko trdim brez pretiravanja, da je bila to največja gesta v tvojem življenju, ki ni pričala samo o tvoji globoki hvaležnosti, ampak je bila tudi izraz večno veljavnega, a danes žalibog včasih pozabljenega načela, ki ga je povedal že stari Palacky: eden bodi vodnik! Tega, Peter, ti hvaležni narod ne bo nikdar pozabil.

Peter! Eno srečo ti je dodelila usoda, ki je ne bo meni nikdar. Ži-

celokupno ljudstvo, kako in kaj misli in hoče. Šele potem, če vse ljudstvo s prostim glasovanjem odloči, da hoče imeti to ali ono postavo, postane zakonski načrt postava. Tako splošno glasovanje se mora izvršiti tudi takrat, če zahteva to določeno število državljanov. V Švici torej poslanec ni tako velik gospod, da bi lahko počel, kar se mu zljubi, ampak ga gospodje državljani vedno drže na svoji vrvi, da jim ne uide.

Tako prilično izgleda ta naprava, ki jo imenujemo „referendum“. Taka naprava bi bila zelo dobra tudi pri nas, to pa ne le za parlament, ampak tudi za manjša zakonodajna telesa in tudi za politične stranke.

O tem pa prihodnjič kaj več.

vel si tako dolgo, da ti moram jaz držati nagrobni govor. Peter, ne zamerim ti niti tega! Kajti, če bi ti danes stal ob mojem grobu in gledal pogreb, bi te mogoče njegova veličastnost tako presunila, da ne bi mogel najti pravih besed, da očrtaš poslušalcem tek najinega življenja in delovanja. To bi bilo škoda za narod in zgodovino. Zato je bolje tako zate.

Peter, ali naj še nadalje razpredem svoje misli? Ali naj ti popišem današnji tvoj pogreb, ki si ga po pravici zaslužil in veš, kje mu je izvor! Čemu naj bi ti tudi pravil, da sem te večkrat obiskal v tvoji boleznini in ti odkrito priznal, da te cenim. Ne bi imelo pomena tudi, da ti priključim v spomin, da sem ti zagotovil, ko si že ležal v agoniji, da bom poskrbel, da te spremi kolikor mogoče velika množica na tvoji zadnji poti. Vsega tega ne bom ponavljal, Peter, zagotovim ti samo, da ti je moje priznanje zasigurano, in mislim, da je to pač dovolj.

Zdravo Peter!

Važno za volilce.

Kaj mora vsak volilec vedeti? Vsak volilec mora vedeti to-le:

1. Volilno pravico ima vsak jugoslovanski državljan, ki je star 21 let in je vpisan v volilni imenik. Kdor ni v imeniku vpisan, ne more voliti.

2. Naslednje volitve v državni zbor bodo v nedeljo 18. marca. Volitve se bodo vršile ta dan po celi državi. Volili boste lahko od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

3. Posebnega vabila ali obvestila ne bo nihče dobil. Vsak volilec mora priti sam na volišče!

4. Posebnih legitimacij za volilce ni! Dobro pa je za vsak slučaj, če vzamete s seboj kakšno osebno izkaznico, n. pr. krstni list, domovinski list ali kaj podobnega.

5. Pred komisijo povejte svoje ime in svoj poklic. Komisija bo pogladala v volilni imenik. Če ste vpisani, dobite krogeljico in potem lahko volite.

Volite pa edino-le tisto stranko (tiste stranke), ki odločno zastopa avtonomijo Slovenije!

18. marec mora prinesiti zmago Slovenstva!

Čudne stvari.

Te dni smo brali v nekem listu sledeči članek:

„Tragična usoda zasleduje Slovence: odločitev za odločitvijo pada baš v hipu, ko smo v vladi brez resnega zastopstva. Pogajanja z Avstrijo, kjer je šlo za ogromno narodno premoženje, trgovinska pogajanja z Italijo, ki so pravkar započela v Rimu, v Opatiji pa je na kocki vprašanje naše zveze z morjem. V prvem vprašanju so naši interesi že izigrani, za rimska pogajanja smo lahko sigurni, da bodo radikali pustili pasti, kar se je lani za našo ožjo domovino s težkim trudom izvojevalo, za Baroš in Delto pa je itak znano, da so samo demokrati celo leto zadrževali, da g. Pašič ni že zdavnaj sklenil famoznega „kondominija“, ki nam jemlje iz rok luko Baroš, za kojoj se je v Rapallu žrtvovalo Postojno in o koji se je gospod Trumbič hvallil, da je „naše okno v svet.“

Imamo „ministra-krajana“ Zupaniča in laži-ministra Ivana Hribarja, ki se solnčita na vladi in redita. A za narodne interese nimata ne besede, ne volje. Takih ministrov-Slovencev si želi gospod Pašič. Prejšnji so bili precej sitni in se jim je očitalo, da vedno mislijo na „Slovenačko“ in da bi radi vse pobrali in odnesli v Ljubljano. Sedanja dva pa sta „pitoma“. Ne zahtevata nič, molčita k vsemu. Kako je prijetno za ostale ministre, ko se jim na našo prej tako živahno zastopano deželico nič več ni treba ozirati. Naši in ž njim državni interesi se krepko prodajajo in kimalu bomo oskubljeni na vseh straneh.

S tem pa ni rečeno, da sta Landsmannminister in pseudo-minister brez „vpliva“. Za to, da v velikih zadevah, kjer gre Slovcem za vrat, molčita, za to imata nagrado, da smeta odstavljati državne uradnike kakor igračke, nameščati svoje podrepnike in nositi čudno dišeče akte v rešitev raznim ministrom.

Tega članka (oziroma članka prvi del) pa ni objavil kakšen „klerikalni“ avtonomistični list, ampak objavilo ga je — čujte in strmite! — centraldemokratsko „Jutro“, torej list, ki je doslej najbolj dosledno zagovarjal med Slovenci centralizem in hvalil Belgrad na vse grlo. Danes pa objavlja take članke! Kakor je videti, se tudi v „jutrovskih“ glavah počasi dani in težko, če ni danes tudi g. dr. Žerjavu že močno žal, da ni — avtonomist! Njegovi somišljeniki po deželi so to že zdavnaj. Le vprašajte pri uradnikih, trgovcih in kmetih!

Taki članki, kakor je omenjeni, pa so najboljši dokaz, kdo bo 18. marca zmagal:

Zmagala bo in zmagati mora slovenska misel!

Nihče ne more črpati svojih moči od drugod kakor iz domačih tal! Zato vse v boj za avtonomno Slovenijo! Pridite na volišče vsi do zadnjega moža! Svet naj vidi, da hočemo biti Slovenci in ostati Slovenci in na svoji zemlji svoji gospodje!

„Kranjec moj mu osle kaže!“

(Dopis.)

Iz Črnomlja smo prejeli sledeče poročilo o »velikem« Puceljevem volilnem shodu:

»Shod je otvoril okrajni sluga g. Cimerman in dal besedo g. Makarju.

Makar: »Danes čemo tu neшто divaniti. V nedeljo imali smo shod v Metliki, a neki mož, kojega neču tu imenovati, je tam neшто boblal.«

Mož se oglasi: »Kaj, kako? Tukaj sem! Kaj pa hočeš?«

Klici: »Kaj ste naredili v Belgradu? Dajte račun! (Ljudje kričijo vse vprek: »Prodali ste nas!«).

Zopet klici: »Štiri lepe krone za 1 zmečkan dinar!« (Ljudje mrmrajo). — Novi klici: »Prodali ste Slovenijo! Slovenski fantje pa mro po albanskih puščavah!«

Klic: »Kje so pa voli, a?« Ljudstvo se gnete okrog g. Pucelja.

Pucelj (nekemu Makarjevemu znanu): »Kaj pa vpijete? Na oder stopite, če hočete kaj govoriti!

Znanec: »Tukaj je javen shod, tudi jaz imam pravico govoriti... Pucelj (ga prekine): ... »Kdo vas

je prodal, kdo? Ti... ti... ti... (mu preti).

Znanec: »Vi, vi, vi!« Ljudje so porinili g. Pucelja do odra.

Klici: »Doli s samostojneži! Kaj ste storili z nami v Belgradu? Carina!... Prešiči!... Voli!... Voljaki v Makedoniji!«

Novi klici: »Živela avtonomija!« »Živela Slovenija!«

Medklic: »Živela nova kočevska železnica!«

Makar: »Poslušajte, ljudje! Znete ovaj Pašić... ne, ovaj Rađić...«

Klici: »Koritarji! Kaj ste naredili z nami? Dajte račun!«

V tem trenutku pokaže minister na razpoloženju zbrani množici »osle«.

Gromoviti klici ogorčenja: »Sramota! Ali je to minister? Sramota, sram te bodi!«

Tako se je komedija nadaljevala, dokler se ni cela samostojna družba odpeljala z novo kočevsko železnico neznanu kam.

Dnevne vesti.

Volilni agitatorji, ki danes preplavaljo celo deželo in obletajo vse kotičke do zadnje gorske vasi, se ne morejo načuditi, kako daleč sega vpliv „Avtonomista“. Imajo in berejo ga v krajih, kjer tega človek ne bi nikdar pričakoval. Le vprašajte razne agitatorje in prepričajte se sami, ali je res, kar trdimo, ali ne. To povemo zlasti onim trgovcem, ki iščejo odjemalcev za svoje blago po deželi, da bodo vedeli, kje naj oglašajo svoje blago. Svojim naročnikom pa povemo, da ne bomo sprejemali inseratov od firm, ki so razvpite kot ne-

solidne, ampak samo od dobrih, poštenih in solidnih trgov.

Trgovci in trgovke na deželi — pozor! Tiste trgovce in trgovke, prodajalce tobaka itd., ki bi morebiti hoteli prevzeti razprodajo „Avtonomista“, prosimo, da se obrnejo na upravo našega lista v Ljubljani, Breg št. 12, kjer bodo dobili takoj vsa potrebna pojasnila. Takrat, ko smo začeli list izdajati, so mnogi trgovci razprodajo lista odklonili iz strahu pred demokratskim terorizmom. Danes pa tega strahu ni več, ker je cela Slovenija v taboru avtonomistov. Oni

trgovci, ki bodo razprodajali „Avtonomista“, pa naj bodo prepričani, da se jim bo izplačala razprodaja že na ta način, ker bodo ljudje, ki bodo prišli po „Avtonomista“, kupili tudi marsikako drugo reč, da tudi tako podpro trgovce, ki so naši.

Najbolj korajžen kandidat je brez dvoma g. Pucelj. On je prvi, ki si je upal pokazati svojim volilcem — „osle“!

Nova kočevska železnica. Kakor izvemo iz dobro poučenega vira, začno graditi novo kočevsko (Pucelj-Zupanič...evo) železnico že prihodnji teden.

Prvi poskus. Prejeli smo: Danes mi poštni sel vroči dostavnico v cirilici — slovensčina je zginila. Namesto podpisa sem kr. poštному uradu izročil protest in zahteval slovensko tiskovino. Ali se bomo res pustili? Župni uradi na Kranjskem so uvedli svoj čas preko glavarejev slovensko dopisovanje in brez skrbi, tudi sedaj bo slovensko dopisovanje ostalo. Znam brati cirilico, a kadar me kdo sili, je pa ne znam! In je ne bom znal!

Ljubljanski župan. Kakor izvemo iz dobro poučenega vira, bo ljubljanski župan inštaliran že prihodnji teden.

„Ata-Nomija. V „Slovenskem Narodu“ beremo, da govore ljudje zlasti po Dolenjskem, da bo kmete rešil „Ata Nomija“. — Tako se „Slovenski Narod“, glasilo „slovenske inteligence“ norčuje iz splošno-slovenske zahteve po avtonomiji ali samovladi. Upamo, da bo tista „slovenska inteligence“, ki še verjame in prisega na „Narod“, 18. marca dobila svoj zasluženi odgovor! Odgovor je dobila že danes v toliko, da se „narodni naprednjaki“ na deželi niti pokazati ne upajo več, ker kmetje pravijo, da takih izrodov ne marajo več med seboj, pa magari nosijo deset doktorskih naslovov pred svojimi imeni. Kmetje, 18. marca pojdite vsi na volišča in glasujte vsi kot en mož za „Ata-Nomijo“! Že zato, da bodo ostali norci tisti, ki se danes iz vas norčujejo!

Na mnoga vprašanja, zakaj nimamo svoje posebne stranke, odgovarjamo na kratko na drugim vprašanjem: Čemu nam pa bo? Ravno v tem je naša notranja moč, da stranke nimamo in zato vedno vsako stvar lahko tako povemo, kakor je.

Še tega nam je treba! V raznih hrvatskih in srbskih listih beremo v zadnjem času vedno pogosteje vesti, da se gotovi gospodje v Belgradu prav resno pripravljajo na „državni udar“, ako jim volitve ne bi prinesle zaželjene večine, s katero bi mogli vladati še dalje tako, kakor so vladali doslej. Tako n. pr. piše Pribičević v svojem listu „Preporod“ skoro dan za dnem članke, v katerih dokazuje potrebo vojaške diktature, časnikar Cicvarič pa Pribičevića prav vneto podpira v „Beogradskem Dnevniku“. Značilno je, da je pretekli teden tudi zelo resni belgrajski list „Politika“ objavil uvodni članek, v katerem take namene zavrača in obsoja in pravi, da je bolje držati se stroge ustavnosti in parlamentarizma kakor pa posluževati se nasilja. Iz tega članka se vidi, da mora res nekaj biti na tih namerah in zato moramo tudi mi biti pripravljene, da nas ne prehite kakšni čudni dogodki.

Zaspana Ljubljana. Ljubljanski meščani so si začetkom meseca decembra preteklega leta v svobodnih volitvah izvolili svojega novega župana. Župan pa še do danes ni mogel nastopiti svojega mesta, ker — **centralna vlada noče!** Ali pa noče g. pokrajinski namestnik, ki pa gotovo dela sporazumno s centralno vlado. **Tako izgleda danes občinska avtonomija!** V stari Avstriji so pred leti na Dunaju izvolili za župana dr. Luegerja. Cesar ga na povelje tedanjih liberalnih magnatov ni potrdil. Kaj pa so storili takrat dunajski meščani? Izvolili so dr. Luegerja za župana drugič, — izvolili so ga tretjič in tako so kljub znani svoji „patriotičnosti“ cesarja prisilili, da ga je moral potrditi, ker Dunajčanje niso bili le „patriotje“, ampak tudi **zavedni meščani**, ki si tudi od cesarja niso dali teptati svojih pravic! Sedaj pa poglejte Ljubljano. Ljubljana je volila svojega župana in svoj občinski svet prvič — vlada je vse skupaj razgnala. Ljubljana voli svoj občinski svet in svojega župana drugič — centralna vlada se zopet ne gane, ampak

čaka za priložnost na prvo priliko, da bo zopet vse skupaj razgnala! In Ljubljaničanje? Niti z mezincom ne ganejo, da bi branili pravice svoje občinske avtonomije (samovlade), ampak se dajo vleči za nos od centralne državne uprave kakor bik za železni nosni obroček! Ali so to „fantje Ljubljaničanje“? In prav nič jih ni sram! Cel slučaj pa dokazuje, kako bo prišla avtonomija vseh slovenskih občin, tudi kmečkih, polagoma na psu, če bomo še dolgo uživali „dobrote“ vsezveličavnega centralizma. Zato pa morajo vsaj kmečki naši volilci 18. marca pokazati, da niso tako zaspani kakor „fantje Ljubljaničani“, ki nimajo drugega opravka, kakor da glodajo stavo kost o „liberalstvu“ in „klerikalstvu“, **ampak bodo z vsjo odločnostjo pokazali, da mora vse ob tla, kar se vleče za centralizem!**

Herman Wendel je znan nemški pisatelj in časnikar, ki je napisal o Jugoslovanih in tudi o Slovencih že mnogo lepih stvari, in to celo v času, ko še ni bilo posebno prijetno o Jugoslovanih napisati kakšno dobro besedo. Ta mož je prišel preteklo nedeljo v Ljubljano in se nastanil v hotelu „Štrukelj“. Okolnost pa, da v istem hotelu stanuje tudi dr. Šusteršič, je dala nekaterim brihtnim ljubljanskim fantom povod, da so skrivnostno stikali svoje plešaste in lasate glave skupaj in končno uganili, da je gospod Herman Wendel čisto gotovo — „šusteršičijanec“... Tako je danes v Ljubljani. Kdor pozdravi iz kdovekaknih osebnih vzrokov na ulici n. pr. dr. Žerjava, ta je „čisto gotovo“ demokrat, kdor se vsede za isto mizo, za katero morebiti sedi dr. Lemež, je „čisto gotovo“ komunist in tako naprej. V Ljubljani namreč ne sme nihče imeti svojih možganov in svojih misli, ampak mora tako misliti, kakor misli oni, v čegar družbi slučajno sedi...

Eno uro zamude je imel vlak v Črnomlju zvečer pred 20. februarjem. Takrat je namreč minister za Slovenijo gospod dr. Niko Zupanič lovil še svojih zadnjih 30 podpisov, ki so mu manjkali za radikalsko listo, da jo je sploh mogel vložiti. Potrebne podpise je dobil v zadnjem trenutku — seveda med slovensko „inteligenco“. Zato bo 18. marca tudi on vzdihoval: Oj, ko bi jaz količnik dobil!

Četrtri vzdih g. Puclja. „Oh, če bi „Avtonomista“ ne b'lo, — „Avtonomista“ ne b'lo!“

Delavsko pismo. Delavec A. S. iz Ljubljane nam piše: Dovolite, da kot kupec Vašega lista in kot delavec povem svoje mnenje o izidu volitev (številke smo vzeli v evidenco! op. ur.) Žalostno je, da nastopa toliko strank, ker bi zadoščale le dve: razredno-bojevena delavska stranka in pa razredna kapitalistična stranka. Kadar bo ljudstvo to potrebo spoznalo, bo prišel obračun z vsemi ljudskimi pijavkami in sleparji. Dolgo na to ne bo treba čakati, ker se že kažejo stebri starega gnjilega sveta. Prišla bo potem družba s proletarsko demokracijo Zavedni del proletarijata se bo do konca boril za federativno sovjetsko republiko na Balkanu in končno vsega sveta. Le tako moremo priti do miru in reda na svetu. Oprostite mi te moje misli, ker sem navaden delavec. Če bo naš duševni proletarijat delal v tem smislu, bo delovno ljudstvo Slovenije imelo svojo delavsko avtonomijo prav kmalo. S pozdravom!

Listnica upravištva: F. S. Črni vrh, Idrija: dolg za leto 1923. 99 Din. L. H., Žiri: dolg 20.50 Din. Peter Maroh, Ptuj: pod tem imenom niste naročnik lista. J. O., Osilnica: za tri naročnike 1 mesec 12 Din. J. M., Boldrež: pošljamo list na naslov Slamnavas 26. — Društvo „Jadran“, tu: dijaki imajo polovično naročnino. J. K., Zagreb: naznanite prejšnji naslov.

Koralni napevi za oficije Vel. tedna, priredil Vinko Lovšin, Ljubljana 1923, II. natis, samozaložba, cena 10 Din, s poštnino 1.50 Din več. Naroča se v prodajalni Kat. tisk. društva (H. Ničman) v Ljubljani. Treba je naročiti takoj, ker je čas do Velike noči kratek in število izvodov omejeno. O. N.

Tistim, ki imajo zemljevid slovenskega ozemlja. „Slovenska Matice“ je izdala Riharda Svetliča »Kazalo za zemljevid slovenskega ozemlja«. Knjiga obsega enajst pol male osmerke in vsebuje po abecednem redu imena vseh kra-

jev, mest, rek, gora itd., označenih na zemljevidu, s kratko naznako, kje se na njem najdejo. — »Kazalo« je za urno orientacijo na zemljevidu nujno potrebno. Zato opozorjamo vse naročnike zemljevida na to prirodno knjigo in jih vabimo, naj si jo, dokler je še dobiti, čimprej naročijo, ker je izšla v omejeni nakladi in ker v ponatisu ne bo izšla. Naroča se pri »Slovenski Matice« v Ljubljani, Kongresni trg 7.

Čevlji z znamko „Peko“ domačih tovarnen Peter Kozina & Ko. so priznано najboljši in najcenejši. — Dobite jih povsod. Glavna zaloga: Ljubljana, Breg štev. 20, na drobno Aleksandrova cesta št. 1.

TRBOVELJSKI PREMOG IN DRVA

ima stalno v zalogi vsako množino. Družba Mirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

ZA KMETE.

Zadnji čas!

Pomlad je in treba bo zapustiti toplo peč in pogledati na polje. — Predno pa začnemo z velikim delom zunaj, moramo skrbno pripraviti vse, kar je za dober uspeh potrebno.

Sedaj je **zadnji trenutek**, da pogledamo **sadno drevje**. Očistiti je treba drevje predvsem raznih **gosenčnih zaleg**, ki jih vidimo navadno v mešičkih na koncu vejice. Te vejice porežemo s posebnimi škarkami, vejice pa skrbno pobereemo in sežgemo.

Dalje je treba pri mladem drevju **predolge veje obrezati**. Kako se to naredi, vam pove rad vsak izkušen sadjar v vaši bližnji okolici.

Sedaj je tudi čas za ureditev **domačega vrta**. Brez malega vrta za zelenjavo ne bi smela biti nobena kmečka hiša. Pripraven prostorček se najde pri vsaki še tako skromni bajti. Mi tukaj zaradi pomanjkanja prostora ne moremo na dolgo in na široko opisovati, kako se vrt priredi. Lahko pa si to vsak pogleda doma, ker imajo pri vsakem župnišišču ali šoli gotovo večji ali manjši vrt. Količkaj dobro urejen vrt vrže najmanj tri žetve na leto in domača kuhinja je lahko preskrbljena z zelenjavo celo leto. Kaj to pomeni pri danšnji draginji živila, si lahko vsak sam izračuna.

Gospodarstvo.

Ček in njegov gospodarski pomen.

Ljudje ali pa podjetja imajo svoje imetje naloženo tudi v bankah. Časih nimajo niti svojega lastnega imetja, temveč samo **kredit** do gotove višine, s čemer smejo razpolagati po svoji potrebi. To store navadno s čekom. Ček je pismena nakaznica tistega ali tistih, ki so upravičeni razpolagati z imetjem ali pa s kreditom v banki. Vsaka banka ima posebne tiskane formule za čeke, ki jih lastnik ali upravičenec izpolni. V trgovskem in industrijsko-finančnem življenju je zavzel promet plačevanja s čeki velik obseg, in je kot plačilno sredstvo deloma izpodrinil tudi **menico**. Ako moram plačati kakšen dolg, izpolnim ček na banko, kjer imam naložen svoj denar ali pa kjer mi je bil dovoljen kredit, grem z njim v bančni zavod in tam denar dvignem. Lahko pa predam ček tudi svojemu upniku, ki z njim dvigne denar sam. Ako ima ta upnik tudi sam tekoči račun pri ravno isti banki, potem banka svoto če se je izrečno ne zahteva — niti ne izplača, ampak pri mojem tekočem računu znesek odpiše, pri mojem upniku ga pa vpiše. V tem slučaju se vsa manipulacija izplača in vplačila izvrši potom dveh vpisov v bančne poslovne knjige. Ako pa imava vsak svoj tekoči račun v dveh različnih bankah, potem gre moj upnik z mojim čekom v svojo banko, ček tam odda in banka ga vnovi pri moji banki. Če ste pa ti dve banki v medsebojni poslovni zvezi, potem čeke obojestransko izravnavate v knjigah in tu zopet ni treba šteti efektivnega denarja. V krajih, kjer je več bank in mnogo denarnega prometa, so vsled tega ustanovile banke mnogokje poseben zavod za obračune, ali takozvani **kliring**. Zastopniki raznih bank se namreč dnevno snidejo in predajo v njihovih rokah se nahajajoče čeke drug drugemu. V tem primeru je kos papirja, ki se imenuje ček, enovreden s tisto svoto de-

Ne pozabite tudi na pravočasno nabavo **umetnih gnojil**. Kdor hoče, da mu zemlja nekaj da, mora tudi zemlji dajati in sicer mnogo dajati. Uporaba umetnih gnojil je danes že splošno razširjena in je potrebna za njive in za travnike. Koliko in kakšnega gnojila je treba dati na njivo ali na travnik, vsak lahko poižve v svoji sosesčini, ker je hvala Bogu danes že toliko kmetov pri nas, ki umetna gnojila z odličnim uspehom rabijo, da se ni treba daleč obračati za pameten nasvet.

Preskrbite si **konečno tudi dobro seme**. Mi smo že o priliki povedali, kako veliko napako napravi, kdor seje n. pr. droben krompir. — Tudi o fižolu smo rekli, da je treba za seme odbrati fižol iz takih strokov, v katerih je največ zrn, ker se take lastnosti podedujejo in ni vse eno, če zraste na enakem velikem prostoru 10 mernikov pridelka namesto osem, kar dosežemo z odbiro semena. To velja tudi za žito in sploh za vsako rastlino.

Kdor si bo vse, kar smo tukaj na kratko omenili, pravočasno omislil in pravilno izpeljal, bo gotovo v jeseni zadovoljen.

narja, na katero se glasi. Diference, ki se pokažejo pri takšnem obračunavanju, se pa izravnavajo ali potom plačila v gotovini, ali pa tudi le z vpisom v bančne knjige. Kliring ne pomeni nič drugega kot le koncentracijo vseh plačil in izravnavo medsebojnih tirjatev na eni točki. Tudi poštno čekovni uradi imajo navadno kliring. Ako jaz iz svojega računa pri poštno čekovnem uradu nakažem svoto Din 100 na davkarstvo za davke, ki ima tudi pri istem uradu svoj račun, potem čekovni urad davčnemu uradu ničesar ne izplača, ampak ta znesek le vpiše v njegovem računu njemu v dobro.

Ček ima velik narodno-gospodarski pomen, ker plačila **poenostavlja, prihranjuje stroške** (poštne nakaznice, znamke), **zmanjšuje izgubo** na obrestih in omogoča **nabiranje gotovine** v denarnih zavodih, ki vsled tega lahko dovoljujejo več kreditov, kakor pa bi jih mogli sicer. Silno olajšuje čekovni promet tudi plačila v **inozemstvo**. Ako imam n. pr. gotovino ali pa kredit v kakšni ljubljanski banki, nameravam pa potovati po kupčiji n. pr. v Trst, kjer bom rabil veliko svoto denarja za nakupe, bom šel v svojo ljubljansko banko, ukazal tam, da mi izstavijo ček za to in to svoto na Trst, bom ta ček vtaknil v žep in se odpeljal. V Trstu bom šel s tem čekom v banko, ki je na njem označena, in tam mi bodo takoj izplačali denar. Če bom ves ta denar porabil za nakup blaga, bom ček enostavno izročil prodajalcu in ta ga bo že sam vnovil kadar bo hotel. Glavna vrednost čekovnega sistema je v tem, da se hrani gotovino.

Kliringški sistem se je razširil iz Angleškega, kjer ima skoro vsak človek »svojo« banko. Trgovci, industrije, obrtniki itd., tam sploh vse izplačujejo potem bančnih čekov, celo svoje delavce. Tudi delavci izplačujejo svoje upnike (n.

pr. najemnine, društvene članske prispevke, dobavitelje živil itd.) s pomočjo čeka na banko. Istotako je ček zelo udomačen v Ameriki. Ček je plačljiv **takoj**. Ker je ček vrednostni papir se lahko — ako se izgubi — pri sodišču tudi **amortizira** in znaša amortizacijski rok v tem primeru le 30 dni.

Razlika med čekom in menico je precejšnja. Kdor izstavi ček, mora imeti denar, kdor izstavi pa menico navadno nima denarja. Ček je torej plačilno sredstvo, menica pa cirkulira. Čeki so različni: poznamo nakazilne, denarne, efektne, predkazne, kreditne, depotne, zaračunovalne, imetne itd. čeke. Najbolj navadni so **denarni čeki**. Ako banka, na katero se ček glasi, izplačilo odkloni, kar se zgodi le, ako je n. pr. imetje izstavljalca čeka že izčrpano, se mora vložiti **protest** in sicer najpozneje prvi delavnik potem, ko je bilo izplačilo odklonjeno.

Ves napreden svet pozna ček in se v vseh modernih državah ponajveč vrše plačila s pomočjo čekov. Pri nas je dandanes velikansko pomanjkanje denarja. Ta zadrega je tem večja, ker je v naši državi ček še malo znan. Če dobi n. pr. naš trgovec ali obrtnik blago ali sirovine iz inozemstva, mora zapokati v svoj kovček potrebne bankovce; s tem kovčekom gre na carino, tam ta

denar preštevajo in ga maltretirajo ter naposled kupičijo v blagajnah. Poslovanje bi se zelo poenostavilo, če bi človek lahko plačal carino, davke in podobno s pomočjo bančnega čeka. Ta gotovina pa se tako brezobrestno valja po najrazličnejših uradnih blagajnah, se prevaža v vagonih s spremstvom v Belgrad, iz Belgrada časih tudi nazaj, denarja pa tam, kjer bi se nujno rabil, ni. V stari Avstriji smo imeli precej mo-

derno postavo o čekovnem prometu z dne 3. aprila 1906. l. V naši novi državi vsega tega ne poznamo več. Pri nas je uprava ne samo koruptna, ampak tudi primitivna, kakor v deželi pastirčkov. Na moderniziranje uprave pa pri nas nihče ne misli — saj ni časa! Ministri in visoki upravni uradniki se bavijo mnogo rajše z volivno agitacijo, ker se menda na kaj drugega tudi ne razumejo.

Žitne cene v Novem Sadu. Pšenica po 1800 K, ječmen 1250 K, oves 1200 K, koruza 740—1000 K, moka št. 0 pa po 2650 K.

Žitne cene v Zagrebu. Pšenica po 1880 K, koruza po 110 K, rž po 1400 K, moka št. 0 pa po 2700 K.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOV. AVTONOMISTOV. Odgovorni urednik Jože Petrič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Slavenska banka d. d. podružnica Ljubljana

Zagreb preje Jugoslovanska Union-Banka Beograd

Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

Afilijacije: Budapest: Balkan Bank p. t. Split, Jugosl. ind. banka Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavnica 200,000.000 K

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Vloge na vložne knjižice se obrestujejo do nadaljnjega po **5%** na leto.

Knjigovoznica, kartonaža in galanterija

Miroslav Bivic, Ljubljana.

Sv. Petra cesta št. 29

Se priporoča sl. občinstvu p. n. tvrdkam za naročila vseh v to stroko spadajočih del. Velika zaloga šolskih map, notesov in blokov. Cene nizke. Postrežba točna. Delo solidno.

Vaše blagorodje!

Kdor hoče imeti dobro slikarsko delo s pristnim blagom naj se obrne na:

Fr. P. Stare

slikarski mojster v Ljubljani
Florjanska ulica št. 16.

Popolnoma varno
naložite svoj denar v

**VZAJEMNI POSOJILNICE
V LJUBLJANI**

F. Z. Z. O. Z.

sedaj poleg nunske cerkve po leti 1. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo po **6%** brez odbitka rentnega in invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2%**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2%**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Šmarnične trte.

Proda se 15.000 prvovrstnih in boljše vrste belih šmarničnih trt, komad po 3 krome. Oglasi se pri Vinko Vunk, Senčak, pošta Juršinci pri Ptuj.

Vezanega „Avtonomista“

iz leta 1921 in 1922 se proda. Cena za letnik 1921 Din 35—, cena za letnik 1922 pa Din 50—. Dobi se v upravi.

„Nove zapiske“

letnik 1922. Nevezane se dobi istotam. Cena Din 25—.

Berite

ravnokar izšlo brošuro „**Jugosloveni, Slovani in Jugoslovani**“, ki je najboljši politično-kulturni spis, kar jih je bilo napisanih po vojni. Naroča se pri upravi našega lista. Cena Din 5—, s poštnino 25 para več.

Valentin Vojska

pleskar in ličar, Ljubljana, Cerkvena ulica št. 11. se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene zmerne. Delo solidno.

Teodor Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vseh

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del kakor tudi za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proračun brezplačno in poštne prost. Popravila točno in po najnižji dnevni ceni. Ambalaža in pločevine.

NAZNANILLO!

NAZNANILLO!

P. n. občinstvu ter znancem, prijateljem in gostom z dežele vljudno naznanjava, da sva odprla **28. februarja** opoldne v novi palači Ljubljanske kreditne banke, naspr. glav. pošte **prvovrstno kavarno**

EMONA

opremljeno z vsem komfortom.

Sklicujoč se na najino dolgoletno prakso, upava cenj. goste s solidno in skrbno postrežbo v vsakem oziru zadovoljiti ter se priporoča za naklonjenost.

Jan in Kati FIALA.

RESTAVRACIJA se pozneje in se bo to sl. občinstvu naznanilo po časopisih.

odpre nekaj dni

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franč. cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekočem računu od 1. januarja 1923 po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem decembra 1921 nad **110 milijonov kron** hranilnih vlog in nad **1.100.000 kron** rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.